

Vedtak i Transportklagenemnda - Kollektivreiser

Sammendrag

Gikk ombord uten gyldig billett i ubetjent vogn

Dato

20.09.2018

Saksnummer

2018-01639

Tjenesteytere

NSB AS

Klager har i det vesentlige anført

Klager ble ilagt gebyr på toget 23. mai 2017 da han var på vei fra ubetjent til betjent vogn for å validere reisekortet.

Klager hadde like før mottatt en telefon fra sin far som for tiden befant seg på sykehus. Faren følte seg dårlig etter en operasjon og ba klager komme så raskt han kunne. Klager var derfor svært fokusert på å rekke den aktuelle togavgangen, som kun har avgang hver time.

Ombord i vognen gikk klager mot betjent vogn for å validere reisekortet. Klager observerte en person som sjekket billett, og ble stående å vente til vedkommende var ledig. Personen viste seg å være en kontrollør, og klager ble ilagt gebyr for manglende gyldig billett. Klager forsøkte å forklare situasjonen til kontrolløren.

Årsaken til at klagers reisekort ble validert kl.16.39 var fordi han ventet på at kontrolløren skulle bli ledig. Klager synes det er urimelig at han skal lastes for at tiden gikk mens han ventet på at kontrolløren skulle gjøre seg ferdig. Det stemmer at klager viste frem et reisekort med billett kjøpt ved Oslo S 22. mai kl. 18.32. Billetten var ikke validert fordi klager veksler mellom to reisekort, som han deler med sin mor og bror.

Klager er kjent med at kjøp og validering av billetter skal gjøres før ombordstigning. Men han er også klar over at det lov å validere/kjøpe billett ombord i betjente vogner. Det er derfor klager beveget seg mot "betjent vogn" etter at han gikk ombord i toget.

Klager synes det er synd at NSB ikke kan ta menneskelige hensyn i sin vurdering av saken. I en normal situasjon ville klager hatt tilstrekkelig med tid til å validere billetten før ombordstigning.

Klager ber derfor om at NSB refunderer gebyret på 1150 kroner.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Klager ble stoppet i billettkontroll på tog 1024 den 23. mai 2017 etter avgang fra Sørumsand stasjon. Klager kunne ikke vise gyldig validert billett for reisen han benyttet seg av, og ble ilagt kontrollgebyr.

Reisekortet klager presenterte ved kontroll inneholdt en billett kjøpt ved Oslo S 22. mai kl. 18.32. Billetten var ikke validert. Det følger av NSBs reisevilkår § 4 bokstav c at «kjøp og validering av digitale / elektroniske billetter skal foretas før ombordstigning».

Klager gikk om bord i en vogn merket med «kun gyldig billett». Vognen er tydelig merket på innsiden at det kreves billett og at man kan bli ilagt kontrollgebyr ved manglende gyldig billett. Det vises til vedlagt skisse over merking av vogner.

Toget ankom Sørumsand kl. 16.29.16 og hadde avgang kl. 16.31.48. Ordinær stoppetid for Sørumsand stasjon er 40 sekunder, men toget ble forsinket og sto parkert totalt 152 sekunder. På stasjonen er det tre valideringsmaskiner.

Har man steget om bord i vogn merket «kun gyldig billett» uten å ha billett, er man selv ansvarlig for å ta seg til vogn merket «betjent/billettsalg» før avgang, risikoen påhviler klager. Klager hevder han stanset ved en mann i uniform som snakket med en togpassasjer, og ventet på at han skulle bli ledig.

Klagers reisekort ble avlest kl. 16.39, da befant toget seg nesten ved Lillestrøm. Gebyret ble utstedt kl. 16.41.

Det var tilrettelagt for at klager enkelt og uten tidstap kunne validert billetten før påstigning. NSB må stille krav til at reisende har gyldig validert billett før de går om bord i en vogn som er merket «kun gyldig billett». Ellers vil passasjerer i utgangspunktet kunne reise uten å betale, for så å påberope seg subjektive forhold for at gebyr ikke bør ilegges ved en eventuell kontroll.

NSB forholder seg til det objektive kriterium og faktum at klager ved kontroll ikke kunne presentere gyldig validert billett for reisen han benyttet seg av, og kan ikke frafalle gebyret som for øvrig er betalt.

Hjemmel for å ilegge gebyr følger av NSBs transportvilkår § 4 bokstav c, jfr. jernbaneloven § 7.

Nemnda bemerker

Klager ble ilagt gebyr ved kontroll på NSB-tog fra Sørumsand 23. mai 2017 da han var i ubetjent vogn og ikke hadde gyldig billett.

Det fremgår av NSBs transportvilkår § 4 C at passasjerer som ved kontroll ikke kan fremvise gyldig billett, vil bli ilagt gebyr. Bestemmelsen er objektiv og gebyr kan således ilegges selv om passasjerer ikke har opptrådt klanderverdig.

Klager hadde ikke gyldig billett i ubetjent vogn og vilkårene for å legge gebyr var dermed oppfylt.

Klager viste en billett som var kjøpt dagen før, men ikke validert.

Nemnda bemerker at toget ankom Sørumsand kl. 16.29.16 noe forsinket og gikk derfra kl. 16.31.48. Klager ble kontrollert kl. 16.39, dvs. vel 7 minutter etter avgang. Billetten skal være validert før ombordstigning dersom man går på en ubetjent vogn. I dette tilfellet befant klager seg fortsatt i en ubetjent vogn 7 minutter senere.

Nemnda finner ikke å kunne anbefale at gebyret frafalles. Nemnda har forståelse for at reaksjonen med gebyr kan oppleves streng i et tilfelle som dette. Av hensyn til reiseforetakene er det imidlertid behov for en konsekvent praksis.

Vedtak

Transportklagenemnda Kollektivtransport finner ikke å kunne anbefale at klagen tas til følge.

Nemndas representanter

Anne Austbø (leder)

Else Anette Grannes (Forbrukerrådet)

Kristoffer Sørli (Forbrukerrådet)

Kristin Aarre (Ruter)

Hege Forsberg Krogh (Hedmark Trafikk)